

JAN ELLISONOVÁ

Malá
nerozvážnost

**Malá
nerozvážnost'**

Malá nerozvážnost

JAN ELLISONOVÁ

Original title: Jan Ellison: A SMALL INDISCRETION
Copyright © 2014 by Jan Ellison
Cover design © Deirdre Wait, High Pines Creative.com
Cover photograph © Getty Images/Thinkstock

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2015
Translation © Katarína Slivková, 2015

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Redakčná a jazyková úprava Lucia Krajičková
Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami, udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Veľká vďaka patrí Music Sales Limited za to, že nám dovolili uverejniť úryvok z textu piesne *These Are the Days*, ktorej autormi sú Natalie Merchantová a Robert Buck, copyright © 1992 Christian Burial Music. Nettwerk One Music Limited. Všetky práva vyhradené. Zabezpečené medzinárodné práva. Použitie s dovoľením Music Sales Limited.

V knihe je použitý citát z diela:
Oscar Wilde: *Vejár lady Windermereovej* (z anglického originálu *Lady Windermere's Fan*), z výberu *Portrét Doriana Graya, Vejár lady Windermereovej, Balada o žalári v Readingu*, Tatran, Bratislava, 1987, s. 414

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať, ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom, či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou, alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-439-7

*Venujem manželovi Davidovi
a svojej mame.*

Na pamiatku Andrewa Milesa Krantza,
ktorý prišiel skoro a odišiel privčas.
19. november 1983 – 24. jún 2005

Nič nevyzerá tak nevinne ako práve bezočivosť.

OSCAR WILDE

LONDÝN, rok, v ktorom som dovŕšila dvadsiatku.

Mala som oblečený zimný kabát – svoj prvý v živote. Bol pánsky a zohnala som ho v secondhande. Nosila som ho denne, okolo krku som si vždy obviazala hodvábnu šatku a predstavovala som si, že vyzerám ako umelecky založená intelektuálka. Každá z tých šatiek stála libru a kupovala som si ich od Indky, ktorá mala stánok na stanici metra vo Victorii, odkiaľ mi šiel spoj do práce. Boli tenké, pokrčené, rozhodne sa nehodili k oblečeniu sekretárky a vonkoncom ma nehriali. No ani za svet som im nedokázala odolať, lebo boli ľahké, mäkučké a hýrili svetlými farbami. To, že som za ne minula toľko peňazí, a zvyk nosiť každý deň inú, mi dnes s odstupom času pripadá ako neuvážené pôžičkárstvo, akoby som sa stoj čo stoj usilovala dokázať, že som typ dievčaťa, ktoré je schopné bezhlavo sa vrhnúť do mileneckej aféry so šéfom – ženatým, dvakrát starším – a vyviaznuť bez dôsledkov.

„Church,“ povedal v to ráno, keď som dorazila na adresu, ktorú mi žena z agentúry vytlačila. „Malcolm Church.“

Len čo mi podal ruku, všimla som si, že je na ňom čosi rozporuplné – jeho mohutná vysoká postava bola v protiklade

so zhrbenými plecami, s váhavým vystupovaním, ťarbavými rukami a nohami. Mal hranatú tvár, okrúhle hnedé oči a hnedé vlasy popretkávané sivými pramienkami, ale viac než jeho črty človeka upútalo to, aký bol veľký. Jediné, čo mi po našom stretnutí utkvelo v pamäti, bolo, že som si pri ňom pripadala malá, hoci meriam takmer stosedemdesiattri centimetrov. Rozprával zvlášťne, hlavu mal po celý čas stiahnutú medzi plecami a pohľad upieral kamsi do diaľky, akoby tam videl zrelé ovocie či záblesk svetla, ani čoby nemal dosť odvahy alebo bol priveľmi slušný na to, aby sa človeku pozrel do očí.

Opýtal sa ma, dokedy som voľná. Odvetila som, že v Londýne plánujem pobudnúť tri mesiace. Pracovné povolenie mi však platilo pol roka, teda do marca. Pôvodne som mu chcela tvrdiť, že som voľná na neurčito, lebo šlo o pozíciu na trvalý pracovný pomer, bola som na mizine a tú robotu som zúfalo potrebovala, no niečo ma zastavilo. Nebola to česťnosť ani strach, že ma chytia, ale pocit dôležitosti, ktorý som sa za tých zopár rokov života ešte nenaučila potlačiť. Rozhodla som sa, že buď si presadím svoje podmienky, alebo to nechám plávať. Povzbudzovalo ma to, že som dokázala napísať osemdesiat slov za minútu, na čo sa ani nespýtal.

„To bude stačiť,“ zareagoval Malcolm. Naďalej mi uprene zísal ponad plece a začal mi vysvetľovať, že je stavebný inžinier a momentálne pripravuje cenovú ponuku pre novú stanicu ľahkého metra v mestskej časti Docklands v Canary Wharf. Objasnil mi, že ide o oblasť na východe a juhovýchode Londýna pomenovanú podľa dokov, ktoré kedysi tvorili súčasť londýnskeho prístavu. Bola však poriadne zanedbaná a v sedemdesiatych rokoch minulého storočia vláda predložila plány na jej opätovný rozvoj a rekonštrukciu. Malcolm angažovali v prvých fázach projektu a teraz dúfal, že bude pokračovať aj v renovácii pôvodnej stanice.

Náplňou mojej práce malo byť písanie a spracúvanie textov, ktoré mi bude diktovať, menšie prieskumy, pomoc pri zriaďovaní kancelárie a zostavovaní cenovej ponuky. Kancelária pozostávala z jednej miestnosti nad bagetériou neďaleko Bond Street s dvoma stolmi, so sivým kobercom a s dvoma skladacími kovovými stoličkami. Na jednom stole stála nezvyčajná fotografia ženy s dieťaťom. Bol to umelecký čiernobiely obrázok so stromami a s oblohou v pozadí, zachytávajúci impozantnú hru striebriстого svetla a tieňa. Bábätku ktosi vyfarbil pery naružovo. Bola na ňom Malcolmova rodina – jeho žena Louise, ktorou sa v myšlienkach budem často zaoberať, a ich dcérka Daisy, ktorá už mala desať rokov a navštevovala internátnu školu, kam v jej veku chodila aj jej mama. Neskôr som sa dozvedela, že autorom tej snímky je mladý muž menom Patrick Ardghal, syn Malcolmovho starého priateľa, ktorý žil v chatke za Malcolmovým a Louisiným domom v Richmonde. Urobil ju pred desiatimi rokmi, keď študoval na umeleckej škole.

Louise mala na fotke blond vlasy, jemný rovný nos a trochu netrpezlivý úsmev. Možno ho nezapríčinilo priamo dieťa, ale samotné materstvo, na ktoré sa konečne podujala. Od Malcolma som sa neskôr dozvedela, že trvalo sedem rokov, kým otehotnela. Rodičmi sa stali až po desiatich rokoch manželstva a Louise ďalšie dieťa nechcela. Poznačilo ju to a vyčerpalo. Navyše ju pôrod takmer zabil, keďže Daisy zdedila po otcovi dosť veľkú hlavu.

...

Z MLÁDEŽNÍCKEJ UBYTOVNE vo štvrti Earl's Court som sa presťahovala do penziónu vo Victorii. Bola to päťpodlažná budova zo sivého kameňa neďaleko stanice metra. Moja izba s jasnomodrými stenami mala vyše deväť štvorcových

metrov, stál v nej laminátový stôl a tvrdá úzka posteľ s tenkou bielou prikrývkou. Kúpeľne sa nachádzali na chodbe. Sprchy by ste hľadali márne, bola tam len vaňa so samostatnou hadicou – ak ste si chceli umyť vlasy, museli ste ju napojiť na kohútik. Ibaže dvere sa nedali zamknúť, a tak som si pred ne vždy dávala stoličku, aby som mala súkromie. Spomínam si však, že ani toto opatrenie nezastavilo Patricia Ardghala. Keď si niečo vzal do hlavy, bol nezastaviteľný. Stačilo mu prudko vraziť do dverí a predpokladám, že som ho privítala ako vždy. Vyzliekol sa, vliezol dnu, naše mokré telá sa do seba nemotorne zakliesnili, kým sa neuspokojil – potom zakaždým odišiel a vzal so sebou aj kúsok môjho srdca.

Ubytovanie vrátane raňajok a večerí ma stálo šesťdesiat libier týždenne. Jedlo sa podávalo formou bufetu dolu v jedálni. Na raňajky bývali vajíčka, hrianky a dusené paradajky, na večeru mäsový koláč, ryba s hranolčekmi alebo pečená šunka. Ostatní stravníci sa na pokrmy stále sťažovali, čím si navzájom prejavovali súdržnosť, no ja som sa k nim nemohla pridať. Zbožňovala som tamojšie veľké porcie, husté omáčky, vaječné a pudingové krémy, mäkké tukové pečivo. To, že mám na výber toľko jedál a kupujem si ich za svoje, mi pripadalo ako malý zázrak. Rovnako som sa tešila vždy, keď som platila libru za šatku a keď som si v nottinghillskom secondhande kúpila ten dlhý sivý tvídový zimný kabát s jednoradovým zapínaním, gombíkmi potiahnutými látkou a so širokým golierom, ktorý som si mohla zdvihnúť, aby mi nebolo zima. V kabáte a každý deň s inou šatkou som sa viezla eskalátorom do útrob stanice vo Victorii a znova som sa vrhala do náročného víru mestského života pulzujúceho nespútanou energiou. Cítila som sa sviežo, štýlovo, akoby som bola čosi viac než predtým, ako som odišla z domu. Bo-

la som opojená pocitom slobody a nespočetnými možnosťami. Za každý chybný krok, ktorý odteraz urobím, ponesiem vinu. Dôsledky všetkých nerozumností si odpykám sama, nebudú mať vplyv na túžby a sny ostatných a nebudú ani zdrojom ľútosti, pomsty či bolesti.

PORIADNE MA ŠOKOVALO, keď som asi o dvadsať rokov zistila, že to bolo presne naopak. Keď som sa napokon dozvedela, že som ani spolovice nepoznala pravdu. Keď som v júni stála vo svojej sanfranciskej kuchyni, prstom som rozlepila bielu obálku a našla som čiernobielu fotografiu, ktorá ma zachytávala v tom tvídovom kabáte, ako stojím na doverských bielych útesoch a chystám sa nalodiť na trajekt.

Komukoľvek, kto nevedel nič o jej histórii, zradných pudoch zachovania rodu, ktoré s ňou súviseli, a nenahradených škodách, pripadala nevinná. Vyzerala ako snímka Louisy a dieťaťa na Malcolmovom stole. Pri vyvolávaní v tmavej komore ju vystavili svetelnému zdroju, čo spôsobilo zmenu jasu. Moja a Malcolmova postava – jedna vedľa druhej – sa kúpali v striebriстом svetle, ktoré sa na krajoch rozjasňovalo ako aureola. Louise s Patrickom na druhej strane fotky boli v tieni. Šatku na mojom krku ktosi ručne nafarbil na krvavočerveno. Mala som ju obkrútenú okolo hrdla ako obojok či slučku. No nebola som to ja, či život onedlho visel na vlásku.

PRVÁ ČASŤ

.....

Prvá kapitola

.....

NIE VŽDY JE ROZUMNÉ, ak človek predpokladá, že keď mu svet na prvý pohľad pripadá taký istý ako včera, ani v živote sa nemusí obávať nijakej zmeny.

V pondelok ráno 5. septembra 2011 o osem dvadsať som umývala riad po raňajkách a vtom zazvonil telefón. Ruku som si utrela do utierky a po druhom zvonení som zdvihla. „Prosím?“ hlesla som. Spal si rovno nad kuchyňou v izbe svojej sestry a po tej rušnej noci som ňa nechcela zobudiť.

V slúchadle sa ozvalo praskanie. Práve som neznámemu tak ako vždy chcela pohroziť, že si toto telefónne číslo dám zablokovať, ale odrazu vyslovil tvoje meno.

„Ste príbuzná Roberta Jonathana Gunnlaugssona?“

„Áno,“ odvetila som. „Robbie je môj syn.“

Linku náhle zaplnilo ticho. Vyhlásila som, že spíš, ako som sa domnievala, a preto nemôžeš prísť k telefónu.

V pozadí som začula hlasy a potom zlátaninu slov – automobilová nehoda, zlomený hrudný kôš, možné poškodenie mozgu, tupé poranenie obličiek. Roztriasla som sa. Zavolala som na tvojho otca. Hodila som mu telefón, akoby mi popálil ruku.

Z kuchynského pultu schytil ceruzku, zápisník a urobil si

zopár poznámok. „Zoženťte helikoptéru, nech ho vezme na traumatológiu v Stanforde,“ štekol do telefónu. „Do hodiny sme tam.“

Vybehla som na poschodie. V kútiku duše som dúfala, že ťa nájdem na Pollinej posteli, kde som ťa nechala, s hlavou uloženou na jej dekoračnom vankúši v tvare baletnej topánky.

Prudko som roztvorila dvere izby. Prikročila som k posteli. Neležal si tam. Tvoje auto stálo na príjazdovej ceste, Robbie, no po tebe nebolo ani stopy. Neskôr sme sa dozvedeli, že si sa viezol na sedadle spolujazdca v starom sedane značky Volvo, ktoré sa južne od Santa Cruz prevrátilo. Vyhodilo ťa do rokliny. Vodičov pás náraz vydržal, ale tvoj nie.

s JONATHANOM sme kľučkovali sanfranciskou premávkou a po necelých päťdesiatich kilometroch na diaľnici sme sa z hmly vynorili na slnku. Keď sme dorazili na polostrov, zišli sme na vedľajšiu cestu a so vzrastajúcou panikou v hlasoch sme sa hádali, kadiaľ máme ísť. Napokon sa nám v spleti neznámych ulíc podarilo nájsť správny smer. Prešli sme okolo univerzity s nízkymi širokými pieskovcovými budovami, ktoré zhora lemovala obloha a zdola trávnik, popri nákupnom centre so záplavou kvetov a s rozľahlým parkoviskom. Uprostred tohto čistučkého predmestia – polostrova zaliateho slnkom, vtisnutého medzi zeleným prístavom a hradbou kopcov slamenej farby, ktorý tvoj otec o päť mesiacov začne volať svojím domovom – sa nachádzala nemocnica. Vošli sme do areálu a otočili sme sa okolo honosnej tehlovej fontány s oázou tvarovaných stromov vnútri.

To ja som ti v noci počítala poháriky. To ja som nejako

podnietila celú tú roztržku a potom som sa snažila zariadiť, aby moje tri deti strávili noc v bezpečí pod jednou strechou. To ja som presunula spiacu Polly ku Clare, a tak si sa uložil do jej postele. Keby som ťa nedonútila zostať, nemenila dráhu osudu, ak by som neodtrhla motýľovi krídlo, neskončil by si v tom aute. Rozlúčil by si sa s nami, odviezol by si sa cez most do Berkeley a zobudil by si sa až napoludnie. Na druhý deň by si sa vrátil do laboratória a pokračoval by si vo výskume časticovej fyziky a v hľadaní ďalších nepostihnuteľných právd.

Pri hlavnom vchode do nemocnice ležali dva psy. Oči mali privreté, brady položené na zemi a ich póza naznačovala rezignovanosť. Presne tomuto prístupu som sa chcela vyhnúť. Mojou úlohou teraz nebolo trpezlivo čakať, ale konať. Napraviť zvrat osudu. Dôsledne a neľútostne trvať na tom, aby sa ti dostalo najlepšej zdravotnej starostlivosti. Neakceptovať nič okrem úplného uzdravenia. Na všetko sa pýtať. Klopať na každé dvere.

Vari som v to prvé ráno predpokladala, že niektoré dvere by sa nemali znova otvárať? Že výsledky istých biologických testov by radšej mali zostať utajené nielen pred tebou a pred tvojím otcom, ale aj pred mnou? Myslím si, že nie. Ako vám povie každý narkoman podstupujúci odvykaciu liečbu, odmietaj niečo neznamená tváriť sa, že o tom neviete, hoci opak je pravdou. Značí to, že to vôbec nevidíte.

V TO RÁNO na parkovisku pri nemocnici nebolo voľné miesto. Vozili sme sa hore-dolu, prešli sme všetkých päť úrovní a tvoj otec ostro vyberal zákruhy. Keď sme sa druhý raz vynorili na najvyššom podlaží a zaplavilo nás septembrové slnko, auto pred nami práve odchádzalo. Jonathan šliahol na brzdu, odo-

pol si pás a zozadu vzal sako s peňaženkou, zatiaľ čo ja som z kabelky vylovila slnečné okuliare. Za tých zopár sekúnd sa z druhej strany prihnalo ďalšie auto a miesto nám vyfúklo.

„Čo to má, doriti, znamenať?“ ozval sa tvoj otec.

Zaradil neutrál a vyskočil von. Vyzeral takmer ako vtedy, keď som ho spoznala. Stále bol drsný, atraktívny, mal rovnakú strapatú šticu, modré oči a široké plecia. Ešte vždy mal husté vlasy špinavej blond farby, vďaka ktorým pôsobil mladšie než na štyridsaťsedem rokov. K mladistvému výzoru prispievala aj jeho pokojná, vyrovnaná povaha, energickosť a to, že väčšinou sa nedal vyviešť z miery. Preto ma šokovalo, keď som videla, ako štartuje k inkriminovanému autu sťa zviera, ktoré chráni svoje mladé – kruto a zúrivo, akoby to ani nebol on –, no svojím spôsobom mi predsa len pripadal podmanivo.

Postavil sa vedľa okienka na strane vodiča, keď sa dvere pootvorili a udreli ho do píšľaly. Na zem stúpila noha. Tvoj otec si ju nemohol všimnúť, lebo sa nedíval dolu, ale ja som videla, že je hrubá, zavalitá a obopnutá nylonovými podkoľienkami, s opuchnutým členkom a lýtkom popretkávaným krčovými žilami. Biela topánka s nízkym podpätkom mala gumenú podrážku. Noha patrila žene, ktorej tvoj otec povedal: „Môjho syna sem práve previezli vrtuľníkom a toto poondené parkovacie miesto je moje.“

Žena sa vyteperila zo sedadla. Tvár jej od toľkej námahy zbrázdili vrásky, staré oči mala zaslzené a žmurkala do slnka. Tvoj otec o krok cúvol. Chvíľu nehybne stál, potom strčil ruky do vreciek a zamieril naspäť ku mne. Jeho hnev pomaly vyprchával a znova si nasadil masku, ktorú mal na tvári, odkedy som sa vrátila z Londýna a odkedy si odo mňa pred štyrmi dňami vypočul to hlúpe priznanie. Nemala som právo vyčítať mu to ani ho prosiť, aby ju zahodil.